

Notitie

Aan: Gouverneur

CC: [REDACTED]

Van: [REDACTED]

Datum: 4 mei 2026

Onderwerp: Gespreksnotitie overleg woensdag 6 mei 15.30 uur

Inleiding

Aanstaande woensdag spreken we elkaar bilateraal inzake een tweetal onderwerpen:

- Stand van zaken Asielopgave

Om te voorkomen dat een groot deel van het overleg opgaat in het delen van informatie, heb ik deze notitie opgesteld, zodat we in het overleg kunnen stilstaan bij de vraagstukken die ik geformuleerd heb.

Stand van zaken Asielopgave

2^e cyclus Spreidingswet

Zoals bekend is ongeveer tegelijkertijd met het aantreden van het nieuwe kabinet de 2^e cyclus Spreidingswet ingegaan en dat betekent dat naast het fictieve verdeelbesluit uit de 1^e cyclus van de Spreidingswet, nu ook weer een nieuwe taakstelling voor de Limburgse gemeenten is gecommuniceerd. In totaal moeten we in Limburg 5.120 opvangplekken realiseren voor 1 juli 2027 (tot en met 31 december 2028). Op dit moment staan er bij het COA voor die datum 3.347 plekken genoteerd. Daarmee hebben we een tekort van 1.773 opvangplekken op datum 1 juli 2027. Overigens sluiten de cijfers van het ministerie niet 1 op 1 aan bij onze cijfers, maar kunnen we dat op korte termijn niet veranderen.

Tevens is het overmatig druk in ter Apel. Daar mogen per dag 2.000 mensen verblijven, maar het is meer regel dan uitzondering dat per dag 2.100 tot 2.200 mensen daar verblijven. Het ministerie heeft dan ook druk uitgeoefend op het COA om op zoek te gaan naar spoedopvangplekken in alle provincies.

Structurele opvang

In Limburg is het COA in gesprek met de volgende gemeenten voor spoedopvang, maar tevens ook opvang voor de langere duur:

- [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

- [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
- [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
- [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
- [REDACTED]
[REDACTED]
- [REDACTED]
[REDACTED]
- [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
- [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
- [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
- Simpelveld: binnen een paar weken zitten we (provincie) met de burgemeester aan tafel om nader te verkennen of verlenging van de huidige locatie tot de mogelijkheden behoort. Omdat de financiële vergoeding ten opzichte van het moment dat Simpelveld open ging danig naar beneden is bijgesteld door het ministerie (van € 135,- naar maximaal € 88,-) wordt het ook vooral een businesscase-berekening.
- [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
- [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
- [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
- [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]

Wat duidelijk wordt uit het recente gesprek met de operationele tak van het COA is dat zij hard moeten werken om locaties los te krijgen. En casussen zoals nu in Loosdrecht, IJsselstein en Tilburg helpen zeker niet bij de beeldvorming. Ter Apel staat continu onder druk, en de oplossingen voor het COA zijn duur.

Structureel vs. incidenteel

Navraag leert dat de meeste provincies koersen op 70% structurele, langjarige opvang (AZC's) en 30% incidentele, tijdelijke opvang om de cijfers te kunnen halen. In Limburg halen we dit percentage bij lange na niet. Structureel hebben we 53% aan capaciteit te bieden. Daarnaast bieden we op dit moment 36% aan tijdelijke noodopvang, waarvan maar 12% meetelt voor de 2^e cyclus Spreidingswet (in totaal dus $53 + 12 = 65\%$ van de taakstelling).

We zullen in Limburg dus uit een ander vaatje gaan tappen, omdat tevens ons vermoeden is dat een tweede keer een fictief verdeelbesluit krijgen niet haalbaar is. De gedachten gaan daarbij uit naar het opkrikken van de structurele opvang. Weer opbouwen wat in jaren is afgebroken om een goede basis aan opvangcapaciteit in Limburg te hebben, die betaalbaar is en aan de maatstaven van het COA voldoet.

Onderstaand een overzicht van de huidige structurele, langjarige AZC's en de potentiële ontwikkelingen die we daaraan zouden kunnen toevoegen:

[REDACTED]

[REDACTED]

Naast het realiseren en behouden van structurele plekken voor asielopvang is het van belang een flexibele schil te hanteren, waarmee we nu kunnen voldoen aan de taakstelling 2^e cyclus Spreidingswet, maar die we kunnen afbouwen als het niet meer nodig is. Dat schema van gemeenten ziet er dan als volgt uit:

Gemeente	Aantal opvangplekken conform bestuursovereenkomst
█	█
Simpelveld	300
█	█
█	█
█	█
█	█

Samen komen de structurele plekken en de incidentele plekken dan op 103-105% van de taakstelling Spreidingswet en hebben we in ieder geval daarna een standaard uitgebreid aanbod.

Wat is nodig om taakstelling te halen?

De cijfers leren ons dat we op dit moment op 65% van de taakstelling zitten en dat het niet lijkt dat we veel aanbod van gemeenten nu kunnen verwachten. Tenzij we zelf ook een krachtige inspanning gaan leveren in Limburg.

Ik ben ervan overtuigd dat met de gemeenten █ bestuurlijke overleggen kunnen leiden tot het besef (en de ervaring) dat een structureel AZC mogelijk moet zijn. In █ hebben ze de ervaring nu. In █ hadden ze een grote, tijdelijke locatie die ook (nadat hij gerealiseerd was) niet leidde tot problemen. Als bestuurlijk het gesprek gevoerd kan worden en een appèl op deze gemeenten wordt gedaan, dan levert dat direct bij aan het halen van een percentage van 80% van de taakstelling 2e cyclus Spreidingswet.

█
█
█
█
█
█

Naast het realiseren van extra AZC's is het belangrijk om een flexibele schil te hebben, zeker omdat we nog lang niet op een percentage in de buurt van de 100% zitten, als we deze drie aanvullende AZC's meetellen. Wanneer we een appèl doen op █ Simpelveld en █ om te verlengen, in ieder geval tot en 31 december 2028 (behalen taakstelling 2e cyclus en vanwege de druk op de opvang) en daarnaast █ en █ vragen om ook een duit in het zakje te doen door het realiseren van tijdelijke noodopvang tot 1 januari 2029, dan halen we onze taakstelling als Limburg. En over het afbouwen van de tijdelijke noodopvanglocaties kunnen goede afspraken gemaakt worden met het COA. Bijvoorbeeld eerst Simpelveld en █, daarna █ en daarna █ en █. Ook hiervoor geldt dat het dan van belang is dat bestuurlijk een appèl op deze gemeenten gedaan zal moeten worden.

Is het allemaal eerlijk om alleen deze 14 gemeenten (exclusief [REDACTED]) te vragen om op te draaien voor de opvang van asielzoekers. Nee, het is nog niet de helft van de gemeenten in Limburg. Zie ik het op een andere manier voor elkaar komen? Nee, ook niet. De regionale overleggen hebben tot nu toe te weinig opgeleverd, en de taakstellingen met elkaar oplossen in regionaal verband, leidt op dit moment tot amper uitruiling.

Ik denk dan ook dat het noodzakelijk blijft om de regionale overleggen in stand te houden en de vraag consequent wel daar neer te blijven leggen, maar ik heb er weinig fiducia in. De inspanning is groot, het resultaat heel laag.

De 14 gemeenten hierboven zijn bereid (of hebben reeds langjarige afspraken) tot het uitsteken van hun nek, en asielopvang te realiseren of in stand te houden. Ik denk dat het de makkelijkere weg is, en daarmee behulpzaam is aan het tegemoetkomen aan de taakstelling voor de 2^e cyclus Spreidingswet.

[REDACTED]

- Is dit een aanpak die we vanuit de provincie Limburg bestuurlijk kunnen aanjagen en daarna ook kunnen gaan uitrollen (drie structurele locaties en vijf tijdelijke locaties realiseren) om daarmee aan de taakstelling vanuit de 2^e cyclus Spreidingswet tegemoet te komen? Kunnen we de bestuurlijke gesprekken gaan inplannen (naast de reguliere regionale overleggen)?

[REDACTED]

